

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka 69.

Vydána dne 26. července 1922.

Obsah: (199.—201.) 199. Nařízení, kterým se mění a doplňují ustanovení o úrazovém a nemocenském pojištění dělníků na Slovensku a v Podkarpatské Rusi. — **200.** Nařízení o zařazení podniků podléhajících na Slovensku a v Podkarpatské Rusi pojištění úrazovému do nebezpečných tříd a stanovení procent těchto tříd. — **201.** Vyhláška, již se vydává V. dodatek ke koncesní listině „Tatranskej elektrickej vicinálnej dráhy“.

199.

Nařízení vlády republiky Československé ze dne 14. července 1922,

kterým se mění a doplňují ustanovení o úrazovém a nemocenském pojištění dělníků na Slovensku a v Podkarpatské Rusi.

Podle článku III. zákona z 12. srpna 1921, č. 300 Sb. z. a n., a podle článku VIII. zákona ze dne 22. prosince 1920, č. 689 Sb. z. a n., jehož působnost byla prodloužena zákonem ze dne 22. prosince 1921, č. 489 Sb. z. a n., a na základě zákona ze dne 15. dubna 1920, č. 337 Sb. z. a n., stanoví se toto:

Článek I.

Jednotlivá ustanovení zákonného článku XIX. z r. 1907 o pojištění průmyslových a obchodních zaměstnanců pro případ nemoci a úrazu mění se takto:

§ 1.

V druhé větě 1. odstavce §u 3 a první větě 1. odstavce §u 8 zákonného článku XIX. z roku 1907 ve znění nařízení vlády republiky Československé ze dne 3. září 1920, č. 509 Sb. z. a n., položiti jest místo slov „šest tisíc korun“ slova „dvanáct tisíc korun“.

§ 2.

Čtvrtý odstavec §u 3 se zrušuje.

§ 3.

§ 9 mění se takto:

Úrazům v podniku se přiházejícím buďte na roveň postaveny úrazy, jež nastanou při takových domácích neb jiných výkonech, k nimž je pojištěnec vedle zaměstnání pojišťovací povinností zakládajícího a po jeho dobu

příbrán podnikatelem nebo jeho jménem nebo osobou pojištěnci v pracovním poměru nadřízenou.

Rovněž buďte úrazům v podniku se přiházejícím na roveň postaveny úrazy, jež se přihodí cestou z bytu do práce nebo z práce do bytu, pokud v této cestě nenastane přerušení, odůvodněné vlastním zájmem pojištěncovým nebo nemající jinak spojení s pracovním poměrem.

§ 4.

Poslední věta 2. odstavce §u 20 pozbývá platnosti.

§ 5.

V §u 27 mění se znění bodu c) s účinností od 1. ledna 1924 takto:

c) Ke krytí správních výloh okresních dělníků pojišťujících pokladen, nemocenského oddělení Zemské úřadovny a správních výloh rozhodčích soudů pro nemocenské pojištění.

§ 6.

§ 33 mění se takto:

Veškeré pojištění podrobené podniky, ležící v obvodě, v němž tento zákon platí, rozděleny budou ve třídy nebezpečenské.

Poměr, jak podniky ku pojištění povinné vzhledem k průměrnému svému úrazovému nebezpečnosti k sobě se mají, ustanoven bude číselně tím způsobem, že průměrná míra pro nejnebezpečnější podniky rovnati se bude 100 a podle toho vypočtena bude průměrná míra všech ostatních podniků v procentech.

Na základě této výměry zařaděny budou podniky pojištění podrobené do jednotlivých tříd nebezpečnosti tím způsobem, že každá třída nebezpečí obsahuje několik procent číselně bezprostředně za sebou jdoucích.

Podniky pojištění podrobené roztrženy budou do tříd nebezpečnosti a procenta každé takové třídy budou ustanovena cestou nařizovací podle výsledků úrazové statistiky.

Podniky do téže třídy nebezpečnosti náležející zařazené budou od Zemské úřadovny pro dělnické pojištění v Bratislavě do jednotlivých procent této třídy podle úrazového nebezpečnosti jednotlivých podniků a zejména přihledajíc k opatřením, jež u nich pro uvarování úrazu jsou učiněna. Třídy nebezpečnosti a procenta v nich ustanovená vyhlášena budou veřejně se seznamem průmyslových odborů a provozovacích způsobů ke každé třídě nebezpečnosti náležejících.

Rozdělení ve třídy nebezpečnosti a ustanovená procenta podrobena buďte revisi za každých pět let. Tato revise vykonána buď v pátém roce příslušného období tím způsobem, aby změny následkem ní nařízené nabýti mohly moci počátkem šestého roku.

První revise však vykonána buď již dříve, dostačí-li k tomu zkušenosti až do té doby nabýti.

§ 7.

Druhá věta prvního odstavce §u 34 pozbývá platnosti.

§ 8.

Místo §§ 36 až 40 položiti jest tento § 36:

Peníze, jichž je třeba, aby náhrady vyplacené podle §§ 69—83, jakož i správní výlohy úrazového oddělení Zemské úřadovny a rozhodčích soudů pro úrazové pojištění, byly podle zásad pojistné techniky uhrazeny, opatří se příspěvky (pojistným), které zaměstnavatelé budou platiti podle pracovního výdělku pojištěnecova. Pracovní výdělek, převyšující ode dne 1. ledna 1920 do 31. prosince 1920 částku 6000 Kč a od 1. ledna 1921 částku 12.000 Kč za rok, započte se toliko touto částkou. Učňům, volentérům, praktikantům a jiným osobám, které pro nedokonaný ještě výcvik vůbec mzdy nepožívají nebo nejsou plně placeny, budiž započten roční výdělek, jenž je dle posledního odstavce §u 78 zák. čl. XIX. z roku 1907 (§ 16 tohoto nařízení) stanoven jako základ pro vypočtení důchodu.

Pojistné vyměří se podle sazby, sestavené Zemskou úřadovnou pro dělnické pojištění v Bratislavě a schválené ministrem sociální péče. Tato sazba bude vypočtena pro každé procento nebezpečenské a každou korunu výdělku.

První příspěvková sazba vydána bude nařízením.

Ministr sociální péče jest oprávněn podle výsledku ročního hospodářství Zemské úřadovny pro dělnické pojištění v Bratislavě naříditi zvýšení nebo snížení sazby a případně založení a způsob dotování rezervního fondu.

§ 9.

Poslední odstavec §u 41 mění se takto:

Za učně, volentéry, praktikanty a jiné osoby, které pro nedokonaný ještě výcvik vůbec mzdy nepožívají nebo nejsou plně placeny, platí zaměstnavatel pojistné příspěvky a poplatky za členské legitimace úplně ze svého.

§ 10.

Druhý odstavec §u 43 mění se takto:

Podnikatelé jsou povinni zaplatiti u Zemské úřadovny pro dělnické pojištění v Bratislavě tarifní pojistné do 14 dnů po uplynutí každého příspěvkového období a připojiti výpočet o výši pojistného za uplynulé příspěvkové období.

Odstavec 3. a 4. §u 43 se ruší. Rovněž pozbývá platnosti 6. odstavec §u 19 nařízení uherského ministerstva obchodu, č. 4790 z roku 1917.

§ 11.

První věta §u 46 doplňuje se slovy „anebo cestou soudní exekuce“.

Poslední odstavec téhož paragrafu se zrušuje.

§ 12.

Odstavec 4. §u 70 mění se takto:

Plný důchod lze poskytnouti též zraněnému, který není již zcela nezpůsobilým k výdělku, přechodně jako rekonvalescentní důchod tehdy, potřebuje-li zraněný k úplnému opětovnému nabytí své způsobilosti k výdělku neb k zlepšení svého stavu, aby se zvláště šetřil.

§ 13.

Za § 70 vsunuje se § 70 a) tohoto znění:

Zemská úřadovna pro dělnické pojištění v Bratislavě je v každém období léčení oprávněna odejmouti nemocenské nebo bratrské pokladně, ke které zraněný náleží, péči o nemocného. V tomto případě vstoupí Zemská úřadovna ve všechny povinnosti a práva, která podle zákona náležejí nemocenské nebo bratrské pokladně, pokud jde o nemocenskou péči o zraněného a péči o jeho příslušníky.

Zemská úřadovna může naříditi odevzdání zraněného na účet jeho důchodu do léčebného

ústavu ve všech případech, když léčení úmyslně zabraňuje nebo zdržuje. V tom případě náleží příslušníkům zraněného podpora dle ustanovení 3. odstavce §u 59.

Je-li pro posouzení nároku na odškodné podle výroku lékařského třeba, aby byl zraněný pozorován v léčebném ústavě, Zemská úřadovna může naříditi, aby byl zraněný dán na čas potřeby do ústavu léčebného. Náklady tím vzniklé hradí Zemská úřadovna.

Neuposlechne-li zraněný těchto nařízení Zemské úřadovny, nemaje pro to zákonných nebo jinakých podstatných důvodů, může mu Zemská úřadovna důchod zcela nebo částečně zadržeti do té doby, dokud nařízení neuposlechne.

Taktéž může důchod zcela nebo částečně býti zadržen, když zraněný, nemaje pro to podstatných důvodů, neuposlechne nařízení Zemské úřadovny, aby se dostavil k lékařské prohlídce za účelem zjištění, zdali a do jaké míry následky úrazu dosud trvají.

Když je léčení zraněného skončeno a je naděje na zlepšení jeho zdravotního stavu, může Zemská úřadovna místo důchodu poskytnouti zraněnému bezplatného léčení a ošetřování v některém léčebném ústavě, ale jen s jeho souhlasem. Zemská úřadovna může v takovém případě dáti zraněnému průměrnou náhradu za výdělek, který mu ušel prodlouženým léčením.

§ 14.

Bod 1. prvního odstavce §u 71 mění se takto:

Náhrada pohřebních nákladů, jež se podle místního obyčeje vyměřuje, avšak nejvýše částkou 900 Kč.

§ 15.

V první větě §u 74 položiti jest místo „60%“ slova „dvě třetiny“.

§ 16.

§ 78 mění se takto:

Základem pro výpočet důchodů je výdělek, jež zraněný měl za posledního roku, co zaměstnán byl v podniku, ve kterém utrpěl úraz. Nebyl-li zraněný v podniku zaměstnán plný rok, od úrazu zpět počítaje, jest rozhodný pro výpočet důchodu onen výdělek, jež v této době průměrně měli dělníci téhož druhu v témtě podniku nebo v sousedních podnicích stejného druhu.

Jestliže provozování dle své povahy neděje se po celý rok, nýbrž toliko po jistou provozovací dobu, tedy při výpočtu průměrné denní mzdy pracovní přihlédá se toliko ku počtu pracovních dnů za doby provozovací.

K náhodilým přestávkám v provozování nebudiž přihlédáno.

Třístonásobný průměrný denní výdělek pokládá se za roční výdělek.

Převyšuje-li pracovní výdělek dělníka nebo závodového úředníka v době od 1. ledna do 31. prosince 1920 částku 6000 Kč a od 1. ledna 1921 částku 12.000 Kč ročně, nečítá se přebytek.

Roční pracovní výdělek učňů, volentérů, praktikantů a jiných osob, které pro nedokonaný ještě výcvik vůbec mzdy nepožívají nebo nejsou úplně placeny, buď vyměřen touž částkou jako nejmenší roční výdělek pracovní plně placeného dělníka, nebo závodového úředníka toho zaměstnání, pro něž se vzdělávají, avšak v době od 1. ledna 1920 do 31. prosince 1920 nejvýše částkou 1800 Kč a aspoň částkou 900 Kč, od 1. ledna 1921 nejvýše částkou 5400 Kč a aspoň 2250 Kč. Měl-li zraněný roční pracovní výdělek v době od 1. ledna 1920 do 31. prosince 1920 vyšší než 1800 Kč a od 1. ledna 1921 vyšší než 5400 Kč, budiž tento výdělek v plné výši počítán za základ k vyměření důchodu.

§ 17.

V odstavci 1. §u 85 vypustiti jest slova: „který podle tohoto zákona pravděpodobně bude míti v zápětí nárok na odškodnění anebo“.

§ 18.

§ 111 mění se takto:

K volbě předsedy Zemského úřadu, jakož i k dosazení a propuštění ředitele a jeho náměstků, zodpovědného pojistného technika a vedoucího účetního potřebí jest schválení ministra sociální péče.

§ 19.

§ 115 se zrušuje s účinností od 1. ledna 1924.

§ 20.

§ 121 a §§ 138 až 153 až na poslední odstavci §u 149 se zrušují.

§ 21.

§ 154 mění se takto:

Členové bratrských pokladen, které byly zřízeny na základě horního zákona (§ 211) a

odpovídají ustanovením, jež jsou obsažena v § 155 tohoto zákona, taktéž členové pomocných pokladen nemocenských, jež jsou zřízeny při tabákových továrnách, nejsou povinni pojišťovati se pro případ nemoci u okresních dělníky pojišťujících pokladen, leč, když vystoupí z výše uvedených zaměstnání a přejdou k takovému, při němž pojištění u okresních dělníky pojišťujících pokladen jest povinné.

§ 22.

Druhý a čtvrtý odstavec šu 155 se zrušují.

§ 23.

Konec šu 156 mění se tak, že místo slov „během 15 dní po vyhlášení rozhodnutí počínajíc uplatňovati v řádném pořadu práva“ se stanoví „během 15 dní po doručení rozhodnutí počínajíc uplatňovati stížností řízenou na ministerstvo sociální péče, jež rozhodne s konečnou platností“.

§ 24.

§ 157 mění se takto:

Spory, které vzniknou mezi zaměstnavateli a Zemskou úřadovnou pro dělnické pojištění v Bratislavě co do výměrů zařadovacích dle § 34 a výměrů platebních podle § 36, rozhoduje v první stolici župan příslušné župy. Do rozhodnutí tohoto úřadu přísluší právo stížnosti do 15 dnů po doručení k ministerstvu sociální péče.

§ 25.

Třetí odstavec šu 158 mění se takto:

Ve sporných otázkách, které povstanou mezi pojištěnými osobami neb jejich příslušníky a mezi Zemskou úřadovnou pro dělnické pojištění v Bratislavě ohledně odškodného, které tato má poskytnouti, soudí v první a poslední stolici zvláštní rozhodčí soud, který se zřídí v sídle soudní tabule v Bratislavě pro území Slovenska a v Užhorodě pro území Podkarpatské Rusi.

§ 26.

§ 182 se zrušuje.

§ 27.

§ 209 mění se takto:

Prováděním tohoto zákona pověřuje se ministr sociální péče.

Článek II.

Přechodná ustanovení o příslušnosti.

§ 28.

Působnost a práva, která ve věcech nemocenského a úrazového pojištění v zákonodárství bývalého království uherského, zejména v zákonném článku XIX. z roku 1907 příslušela Krajinské dělnické pokladnici pro podporu v nemoci a pojištění proti úrazu v Budapešti, jakož i působnost, kterou prováděl referát sociální péče ministerstva s plnou mocí pro správu Slovenska, přísluší od 28. října 1918 Zemské úřadovně pro dělnické pojištění na Slovensku.

Nařízením bude stanoveno, pokud a kterým dnem přejímá Zemská úřadovna pro dělnické pojištění v Bratislavě povinnost na místě Krajinské dělnické pokladnice pro podporu v nemoci a pojištění proti úrazu v Budapešti platiti důchody úrazové, důchody pozůstalých a jiné zákonné dávky, a kterým dnem vstupuje v jiné závazky Krajinské pokladnice v Budapešti.

§ 29.

Působnost valného shromáždění Zemské úřadovny pro dělnické pojištění v Bratislavě vymezená v §§ 104 a 105 zákonného článku XIX. z roku 1907 a působnost správy vyčleněná v § 106 téhož zákona vykonává zatím správní komise Zemské úřadovny pro dělnické pojištění v Bratislavě, zřízená vládním nařízením ze dne 23. září 1919, č. 516 Sb. z. a n.

§ 30.

Povinnosti vésti evidenci a statistiku okresních dělníky pojišťujících pokladen podle § 172 zákonného článku XIX. z roku 1907 a podávati podle § 177 téhož zákona každoroční zprávy ministru sociální péče, jakož i prováděti ustanovení druhé věty 3. odstavce šu 104, posledního odstavce šu 118, odstavce 1., 2. a 3. šu 173, § 174, 1. odstavce šu 175 a § 176 téhož zákona, pokud se týkají okresních dělníky pojišťujících pokladen, přechází na Zemskou úřadovnu pro dělnické pojištění v Bratislavě.

Pravomoc dle 2. odstavce šu 175 vykonávají k návrhu Zemské úřadovny místně příslušné policejní vrchnosti I. stolice.

Ostatní obor působnosti státního úřadu dělnického pojištění (§ 168 zákonného článku XIX. z roku 1907) až na působnost jeho

oddělení soudního přechází na ministerstvo sociální péče. K tomuto ministerstvu lze podat též stížnost proti rozhodnutím vydaným policejní vrchností dle odstavce 2. §u 193 zák. čl. XIX. z roku 1907.

O stížnostech a odvoláních do rozsudků rozhodčích soudů zřízených pro okresní dělníky pojišťující pokladny rozhoduje rozhodčí soud, zřízený podle posledního odstavce §u 158 (§ 25 tohoto nařízení) v Bratislavě a v Užhorodě s konečnou platností.

§ 31.

Kdekoli v zákonodárství dříve uherském, upravujícím nemocenské a úrazové pojištění, spojují se určitá práva a nároky s uherskou státní příslušností, znalostí jazyka maďarského, anebo s pobytem na území bývalého státu uherského, zakládá tato práva a nároky jen československá státní příslušnost, znalost státního jazyka (§ 1 zákona ze dne 29. února 1920, č. 122 Sb. z. a n.) a pobyt na území československé republiky.

Článek III.

Všeobecná ustanovení.

§ 32.

Nařízení toto nabývá účinnosti dnem vyhlášení, a to se zpětnou platností ode dne 28. října 1918 ve příčině §§ 18, 26 až 31; ode dne 1. ledna 1920 ve příčině §§ 6, 7, 8, 10, 15 a 16; ode dne 1. ledna 1921 ve příčině §§ 1 a 14; ode dne 1. ledna 1922 ve příčině §§ 2, 4, 21 a 22.

Pokud jednotlivá ustanovení bývalých právních předpisů uherských byla by v rozporu s ustanoveními tohoto nařízení, pozbývají platnosti.

§ 33.

Provedením tohoto nařízení pověřuje se ministr sociální péče v dohodě se zúčastněnými ministry.

Dr. Beneš v. r.

Udržal v. r. L. Novák v. r.

Dr. Dolanský v. r. Staněk v. r.

Tučný v. r. A. Novák v. r.

Černý v. r. Habrman v. r.

Dr. Vrbenský v. r.

200.

Nařízení vlády republiky Československé ze dne 14. července 1922

o zařazení podniků podléhajících na Slovensku a v Podkarpatské Rusi pojištění úrazovému do nebezpečenských tříd a stanovení procent těchto tříd.

Podle článku III. zákona ze dne 12. srpna 1921, č. 300 Sb. z. a n., a na základě zákona ze dne 15. dubna 1920, č. 337 Sb. z. a n., stanoví se toto:

§ 1.

Jednotlivé podniky podrobené na Slovensku a v Podkarpatské Rusi úrazovému pojištění buďte zařazeny do nebezpečenských tříd podle jejich roztržidění uvedeného v přílohách k nařízení ministerstva vnitra ze dne 6. července 1914, č. 143 ř. z., a nařízení vlády republiky Československé ze dne 17. prosince 1919, č. 665 Sb. z. a n. Při tom buď šetřeno ustanovení nařízení ministerstva vnitra ze dne 6. července 1914, č. 143 ř. z., a sice jeho §§ 1 až 10 s tou změnou, že pokud se v nich mluví o pojišťovnách, rozumí se tím na Slovensku a v Podkarpatské Rusi Zemská úřadovna pro dělnické pojištění v Bratislavě, a že za „podniky užívající motoru“ (§ 2 nař. min. vnitra z 6. července 1914, č. 143 ř. z.) je pokládati takové podniky, při kterých upotřebuje se hnacích strojů, jež hnány jsou živelní silou (větrem, vodou, svítiplynem, horkým vzduchem, elektřinou atd.) nebo zvířaty.

§ 2.

V takovém druhu podnikovém, pro nějž v nařízení uvedeném v § 1 vytčeny jsou různé nebezpečenské třídy, použití jest pro podniky ležící na Slovensku a v Podkarpatské Rusi třídy určené pro úrazovou pojišťovnu dělnickou v Praze.

§ 3.

Pro Zemskou úřadovnu pro dělnické pojištění v Bratislavě zavádí se příspěvková sazba pro pojištění úrazové, připojená k tomuto nařízení jako příloha.

§ 4.

Nařízení toto nabývá účinnosti dnem vyhlášení se zpětnou platností od 1. ledna 1920. Provedením jeho pověřuje se ministr sociální péče.

Dr. Beneš v. r.

Udržal v. r. Černý v. r.

A. Novák v. r. Dr. Dolanský v. r.

L. Novák v. r. Habrman v. r.

Tučný v. r. Staněk v. r.

Dr. Vrbenský v. r.